

**ELGESIO SU DOVANOMIS TAIKYMO VALSTYBINĖS MIŠKŲ TARNYBOS
DARBUOTOJAMS REKOMENDACIJOS**

Elgesio su dovanomis principų taikymo Valstybinės miškų tarnybos darbuotojams (pareigūnams, valstybės tarnautojams ir darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartį) rekomendacijų tikslas – nustatyti Valstybinėje miškų tarnyboje dirbančių asmenų, vykdančių tarnybines pareigas, elgesio principus, susidūrus su jiems teikiamomis dovanomis, siekiant užkirsti kelią neetiškam elgesiui bei padėti priimti sprendimus, profesinėje veikloje susidūrus su skirtingomis vertybėmis ir interesais, įtvirtinti, kad sąžiningumas ir skaidrumas aplinkos apsaugos veikloje turi prioritetą, didinti visuomenės pasitikėjimą Valstybine miškų tarnyba.

Dovana suprantama kaip bet kuris materialinę vertę turintis daiktas, paslauga ar kita nauda (turtas, turtinė teisė, daiktas, paslauga, nuolaida, vaišingumas, apmokymai, transporto, maitinimo išlaidos ir pan.).

Elgesio su dovanomis principai:

1. Mes nepriimame dovanų ar paslaugų (dovanų), jeigu jos mums teikiamos dėl Valstybinės miškų tarnybos atliekamų funkcijų.

Šiuo principu pabrėžiama, kad Valstybinės miškų tarnybos darbuotojai funkcijas atlieka ne tikėdamiesi papildomo atlygio, o siekdami sukurti aplinką, kurioje gera gyventi, tikėdami tuo, ką daro, gerbdami įstatymus ir vienas kitą.

Dovana, kuri yra dovanojama dėl Valstybinės miškų tarnybos atliekamų funkcijų neleidžia darbuotojui jaustis laisvai ir saugiai nuo bet kokių galimų įsipareigojimų dovanotojui, kelia psichologinį diskomfortą.

2. Mes nepriimame dovanų, jeigu jomis siekiama daryti įtaką Valstybinės miškų tarnybos priimamiems sprendimams ir (arba) paveikti darbuotojo veiksmus, nes tai pakenktų Valstybinės miškų tarnybos reputacijai ir sumažintų pasitikėjimą ja.

Valstybinės miškų tarnybos darbuotojai suvokia, kad pagal jų atliktus veiksmus, elgesį ar priimtus sprendimus visuomenė gali spręsti apie visą aplinkos apsaugos sistemą, todėl darbuotojų veiksmai turi atitikti visuotinai priimtinas elgesio normas, o jų elgesys ir kultūra turi būti pavyzdys kitiems asmenims. Valstybinės miškų tarnybos darbuotojai, saugodami ne tik savo, bet ir visos Valstybinės miškų tarnybos reputaciją, sprendimus priima atsakingai, vadovaudamiesi skaidrumo, teisingumo, objektyvumo, nesavanaudiškumo, pavyzdingumo ir nešališkumo principais.

3. Mes nepriimame dovanojamų pinigų ar dovanų čekių ir visais atvejais juos oficialiai gražiname dovanojančiai institucijai ar asmeniui.

Valstybinė miškų tarnyba dovanojamus pinigus ar dovanų čekius vertina kaip neteisėtą atlygį bei ketinimą palankiu sau būdu paveikti būsimus tarnybinius sprendimus, tiesiogiai ar netiesiogiai daryti įtaką darbuotojų veiksams, o ne kaip elgesį iš mandagumo ar pagarbos, todėl tokios „dovanos“ be išlygų gražinamos dovanotojams.

4. Mes visais atvejais oficialiai gražiname dovanas, kurios gaunamos darbuotojui nežinant.

Tais atvejais, kai darbuotojas gauna dovaną jam nežinant, jis raštu praneša apie tai įstaigos vadovui, nurodydamas kada, kur ir kokia jam skirta dovana (jei įmanoma, nurodoma apytikslė dovanos vertė) buvo palikta/gauta ir oficialiai grąžina dovaną dovanotojui.

Kai dovanos neįmanoma grąžinti (pvz.: nežinomas dovanotojas), o dovana yra maisto produktai (pvz. saldainiai) – jie padedami viešai, matomoje vietoje, kad galėtų pasivaišinti Valstybinės miškų tarnybos darbuotojai ir svečiai.

5. Mes siekiame, kad už gerai atliktą darbą mums būtų atsidėkota padėka ar geru žodžiu.

Padėkoti ir įvertinti darbuotoją galima įvairiai – šypsena, geru žodžiu, gražiu laišku, padėkos raštu ir paprastu „ačiū“, todėl Valstybinė miškų tarnyba siekia, kad visais atvejais, kai norima atsidėkoti už darbuotojo profesionalų darbą ar paslaugumą, būtų taikomi kiti padėkos būdai, nesusiję su dovanomis.

6. Mes toleruojame tik reprezentacines dovanas, kuriomis pagal protokolo reikalavimus apsiečiama oficialių susitikimų metu.

Valstybinė miškų tarnyba, siekdama pašalinti bet kokią riziką korupcijai pasireikšti, vadovaujasi aukštesniais elgesio standartais ir nors Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo nuostatos leidžia priimti dovanas, kurios gaunamos pagal tarptautinį protokolą ar tradicijas, taip pat reprezentacijai skirtas dovanas, kurių vertė neviršija 30 Eur, Valstybinė miškų tarnyba, siekdama išvengti bet kokių interpretacijų, skatina reprezentacinėmis dovanomis keistis tik oficialių susitikimų metu pagal nustatytą protokolą.

Pastaba: Reprezentacijos paskirtis yra reprezentuoti, t.y. pristatyti veiklą, vykdomas funkcijas, teikiamas paslaugas ir pan.

7. Jeigu nėra galimybės atsisakyti nepažeidžiant teisės aktų reikalavimų teikiamos dovanos, priimtos dovanos registruojamos teisės aktų nustatyta tvarka.

Valstybinės miškų tarnybos darbuotojas, gavęs dovaną, pagal tarptautinį protokolą ar tradicijas perduoda ją laikinai saugoti Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2015-03-16 įsakymu Nr. D16-7 nustatyta tvarka.

8. Mes vadovaujamės tokiomis pačiomis nuostatomis visų institucijų ir asmenų atžvilgiu.

Valstybinės miškų tarnybos darbuotojai vadovaujasi lygybės principu ir dovanų, kurios teikiamos dėl Valstybinės miškų tarnybos atliekamų funkcijų, nepriima nei iš viešų, nei iš privačių fizinių asmenų (ir pažįstamų, ir nepažįstamų), nei iš juridinių asmenų – įmonių, įstaigų, organizacijų, asociacijų ir kt.

9. Mes viešai deklaruojame šiuos principus siekdami išvengti dviprasmiškų situacijų ir tikėdamiesi, kad visi padės mums jų laikytis.

Kiekvienas Valstybinės miškų tarnybos darbuotojas skatinamas laikytis šių principų bei išsakyti problemas ir atkreipti dėmesį į geros praktikos pavyzdžius.

Kaip atpažinti dovaną nuo siekio paveikti Valstybinės miškų tarnybos darbuotojo sprendimus:

- Darbuotojas, kuriam teikiama dovana įvertina:
- dovanos teikimo aplinkybes: priežastis, vietą, laiką, būdą, dovanos formą;
  - dovanos vertę;
  - dovanų teikimo (siūlymo) dažnumą ir jų periodiškumą (net smulkios, tačiau dažnai teikiamos (siūlomos) dovanos turėtų kelti susirūpinimą);

- kokie, jo manymu, yra dovaną teikiančio asmens ketinimai (tai daroma iš mandagumo ar pagarbos ar turint ketinimą palankiu sau būdu paveikti būsimus tarnybinius sprendimus, tiesiogiai ar netiesiogiai atsidėkoti už daromus ar jau padarytus (buvusius) sprendimus);
- ar pats darbuotojas su dovanotoju nesielgia dviprasmiškai, t.y. savo elgesiu leidžia jam susidaryti klaidingą nuomonę, kad iš jo laukia ir tikisi dovanos (atsidėkojimo);
- ar priėmęs dovaną galės jaustis laisvas nuo bet kokių galimų įsipareigojimų dovanotojui;
- ar darbuotojo atliekamos tarnybinės funkcijos susijusios su dovanotoju (tiesiogiai ar netiesiogiai);
- ar darbuotojui nekeltų psichologinio diskomforto (rūpesčių) tai, jog dovanos gavimo faktas taptų viešai žinomas kolegoms, interesantams, žiniasklaidai, plačiajai visuomenei.

Rekomenduojami klausimai pačiam darbuotojui išsiaiškinti, ar įtarimas dėl korupcijos yra pagrįstas:

- ar darbuotojas yra tikras, kad ši veika yra teisėta? Ar tai atitinka Valstybinės miškų tarnybos ir visuotinai saugomas vertybes?
- ar tai gali būti laikoma neetiška arba nesąžininga?
- ar tai galėtų pakenkti Valstybinės miškų tarnybos ir aplinkos apsaugos sistemos reputacijai?
- ar tai gali sukelti viešųjų ir privačių interesų konfliktą;

Valstybinės miškų tarnybos darbuotojai, įtardami bandymą papirkti ar korupcinio pobūdžio nusikalstamą veiką, apie tai visuomet informuoja teisėsaugos institucijas.

Kiekvieno tiesioginio vadovo pareiga užtikrinti, kad pavaldūs darbuotojai būtų supažindinti su šiomis rekomendacijomis.

Šios rekomendacijos skelbiamos Valstybinės miškų tarnybos interneto svetainėje.
